

at dermed vent. s hele Arbejdet fuldbendt i Aar. Det er smukt engang imellem at see, at Overflagene blive i den Grad holdte, som her er Tilfældet; ved vore andre Fængsler er det ikke sleet.

Da Rigsbagen sidst var sammen, ophlyste den høitærede forrige Justitsminister, at den Commission, der havde været nedsat angaaende de islandske Forhold, havde deelt sig i tre Fractioner, og at det, som havde deelt den, var Betragtningen af Pengespørgsmaalet. Han lagde dengang tillige til, at Islands øvrige Forhold ikke godt kunde ordnes, før Pengespørgsmaalet var fra Haanden, og dette fik derfor en Betydning, som det ikke vilde kunde faae ved Størelsen af den Sum, hvorom der er Tale.

Endnu er Pengespørgsmaalet ikke blevet ordnet, men Underbalancen er, om end ikke i og for sig stor, saa dog større end sitst, idet det dengang gjaldt om en Sum af henimod 30,000 Rd., men denne Gang om 37,378 Rd., og selv om man nu kun regner Halvdelen af Udgifterne til Althinget som det, der bør lægges dette Aar til Last, vil Underbalancen dog blive 31,378 Rd., hvortil der nødvendigviis maa føies Islands Andeel i den for Den saa gavnlige Foranstaltning, at der gaaer et Dampskib derop, hvilket Staten betaler med 10,000 Rd. Jeg skal her ikke engang omtale de 1,560 Rd., som Staten betaler, for at befrie Entreprenøerne for at betale Læsteafgiften, thi man kan ikke beregne, hvormeget Staten taber derved, da man ikke veed, hvormeget der i modsat Fald vilde blive indført af det, som Dampskibet nu fører med sig. Pengespørgsmaalet er altsaa blevet lidt mere indviklet; men det er yderst vigtigt, at det bliver afgjort, thi hvis Sagen forholder sig saaledes, som den ærede foregaaende Minister sagde, kan Spørgsmaalet om Islands hele Stilling til Danmark ikke afgjøres paa det nu forestaaende Althing, uden at Pengespørgsmaalet først bliver afgjort. Derfor synes jeg, at det er en ligefrem Pligt for Regjeringen hurtigst muligt at faae Pengespørgsmaalet, afgjort paa den Maade, som den maatte ansee for rigtigst, og med det Samme at faae Islands Forhold til Danmark ordnet paa det næste Althing, thi det

nytter ikke, at vi ville skjule for os selv, at mange af Isklænderne ere i høi Grad misfornøiede. En Deel af dem drages henimod Frankrig, som har stor Lyst til Island, nu da Dampens Anvendelse til Skibsfart har gjort, at Færøerne og Island have en uvurderlig Betydning for den nævnte Stat. En anden Deel af Isklænderne drages hen til det Land, som glemte dem i 1814, da Norge blev afstaaet uden Island, som dog havde hørt dertil. Vi vide, at der er megen Misfornøielse deroppe, og vi vide tillige, at det ikke er godt, at der hersker Misfornøielse i et Land. Det er bekendt, at Vold nutildbogs gjælber for Ret, og vi have faaet det haardt at føle; vi have seet, hvorledes vort Land med Vold er blevet formindstet eller skal formindstkes, og vi vide tillige, at Voldsmand holde meget af at kunne paastlyde Beboernes Villie eller Onske om at slippe bort fra det Land, hvortil de høre. Det kunde saaledes nok være, at Isklændernes Stemning, naar Misfornøielsen voxer iblandt dem — og det er jo nu 15. Aar siden, at Danmark fik en fri Forfatning, uden, at Island har nydt godt deraf, — kunne, skjøndt med stor Uret, blive paaberaabt af en eller anden Magt, thi Island har med sine i en stor Deel af Aaret isfrie Fjorde paa Sydvestkysten stor Betydning i Dampens Dage; man kan paa et Par Dage komme fra Island til de britiske Øer. Jeg mener derfor, at det er meget vigtigt at vinde Stemningen paa Island for Danmark, og at det i høi Grad maa ligge Regjeringen paa Hjerte, saasnart den paa nogen Maade kan det, at gjøre, hvad der staaer i dens Magt for at ordne Islands Forhold til Danmark paa en for Island tilfredsstillende Maade. Det kommer ikke an paa, om et Par Tusind Rigsdaler om Aaret gaae den ene eller den anden Vej; Islands Samstemning synes mig ikke for dyrt kjøbt med nogle Tusinde Rigsdaler om Aaret, og at holde stærkt paa sin Ret ligeoverfor Isklænderne, naar de mene, at de have Ret i deres Anskuelse om Sagen, synes mig kun at ville gjøre Ondt værre. Jeg skal, som sagt, henstille denne Sag til det ærede Ministerium, da den har en stor og lige for Haanden liggende Betydning.